

โครงการช่วยเหลือชาวนาของรัฐ: ข้อจำกัดและศักยภาพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนพันธ์ ไถ่ประกอบทรัพย์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะของนโยบายช่วยเหลือเกษตรกร

- เน้นการอุดหนุนระยะสั้นและเป็นการอุดหนุนเงินสดหรือให้สินเชื่อ
- เน้นการอุดหนุนในระดับตลาด ยกเว้นโครงการไร่ละ 1,000 บาท
- เน้นการอุดหนุนปัจเจกบุคคลมากกว่าการอุดหนุนกลุ่ม
- เน้นตัวชี้วัดเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ

ข้อจำกัดของ โครงการช่วยเหลือเกษตรกร

- โครงการลดต้นทุนการเพาะปลูกไร่ละ 1,000 บาท
  - ต้องเป็นเกษตรกรที่เพาะปลูกข้าวจริง ๆ
  - ไม่เพียงพอดต่อค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูก
  - เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายสูงในการเพาะปลูก (โดยเฉพาะในช่วงเก็บเกี่ยว)
  - เกษตรกรที่มีรายได้น้อยหรือเช่านาเสียเปรียบ
  - อำนาจต่อรองไม่ได้อยู่ที่เกษตรกรที่เช่านา อยู่ที่เจ้าของที่นา
  - เจ้าของที่ดินอาจจะขอแบ่งเงินช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท

ข้อจำกัดของ โครงการช่วยเหลือเกษตรกร

- โครงการชะลอการขาย (สินเชื่อยุ้งนาง)
  - เกษตรกร ไม่มีที่เก็บข้าวเปลือก
  - เกษตรกร ไม่มีที่ตากข้าวเพื่อลดความชื้น
  - การเก็บข้าวไว้นาน ไม่เหมือนเก็บทองคำ
  - ข้าวเปลือกเสื่อมคุณภาพอันเนื่องมาจากการเก็บในที่ที่ไม่ได้มาตรฐาน
    - มอดกิน
    - ราและความชื้น
  - ค่าใช้จ่ายในการขึ้น-ลงข้าวเปลือกจากยุ้งฉางและการขนส่งข้าวเปลือก

ข้อจำกัดของ โครงการช่วยเหลือเกษตรกร

- โครงการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูก

- เกษตรกรต้องลงทุนเพาะปลูกก่อนจึงจะได้รับการช่วยเหลือ
- ต้องมีผลผลิตก่อนจึงจะได้รับเงินช่วยเหลือ
- ความเสี่ยง: หากไม่มีผลผลิตก็ไม่ได้การช่วยเหลือจากรัฐบาล
- เงินช่วยเหลือจำกัด 2,000 บาทต่อไร่ ไม่เกิน 5 ไร่
- การปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกไม่ง่ายและต้องศึกษาเรียนรู้

ศักยภาพของโครงการช่วยเหลือเกษตรกร

- โครงการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืช (รักษาสิ่งแวดล้อม)
  - รัฐบาลส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปลูกพืชบำรุงดิน เช่น ปอเทือง ถั่ว
  - น่าจะเป็นโครงการที่มีศักยภาพและช่วยให้เกษตรกรรักษาสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว
  - รัฐบาลน่าจะมีแรงจูงใจสนับสนุนเกษตรกรที่คิดจะปลูกพืชบำรุงดิน

ศักยภาพของโครงการช่วยเหลือเกษตรกร (ที่น่าพิจารณา)

- โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าและเกษตรสร้างสรรค์
- โครงการลดการเผาหญ้า
- โครงการส่งเสริมการปรับภูมิทัศน์ไร่นาเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม
- โครงการสร้างโรงตากข้าว

ศักยภาพของโครงการรัฐ: โรงตากข้าวเปลือกโดย ก. พลังงาน จ.
นครศรีธรรมราช

ศักยภาพโครงการรัฐ: เกษตรสร้างสรรค์ เปิดเพลงให้ข้าวฟัง จ. พิจิตร

ศักยภาพโครงการรัฐ: เกษตรสร้างสรรค์ เปิดเพลงให้ข้าวฟัง จ. พิจิตร

